

نقش موسیقی بر درمان انسان‌ها

تألیف:
زهرا قادری

www.ketab.ir

انتشارات آپریس

۱۳۹۸

سرشناسه	: قادری، زهرا، ۱۳۴۷-
عنوان و نام پدیدآور	: نقش موسیقی بر درمان انسان‌ها/ مولف زهرا قادری.
مشخصات نشر	: تهران: آپریس، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۸ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۶۰۱-۲۵-۲
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: موسیقی درمانی
موضوع	: Music therapy
موضوع	: موسیقی -- تأثیر
موضوع	: Music, Influence of
رده بندی سگره	: ML۳۹۲۰
رده بندی یوبی	: ۶۱۵/۸۵۱۵۴
شماره کتابشناسی	: ۵۷۲۲۳۶۳

نقش موسیقی بر درون انسان‌ها

زهرا قادری

آپریس

نسخه ۱۰۰۰

اول ۱۳۹۸

۲۵۰ تومان

که نویسنده

که ناشر

که شمارگان

که نوبت چاپ

که قیمت

ISBN: 978-622-6601-25-2

تلفن مرکز پخش: ۰۲۱۲۲۶۴۵۱۹۶

وب سایت: aprisbook.com

فهرست مطالب

۹	پیشگفتار
۱۳	فصل اول: ه، یقی و موسیقی درمانی
۱۳	تاریخچه موسیقی
۱۴	تاریخچه پیدایش موسیقی درمانی
۱۴	موسیقی و درمان
۱۵	مقدمه‌ای بر موسیقی درمانی
۱۶	چهار رکن موسیقی
۱۶	تعریف موسیقی
۱۷	موسیقی درمانی
۱۷	روش‌های موسیقی درمانی
۱۷	موسیقی درمان گرا کیست؟
۱۷	در موسیقی درمانی از چه نوع موسیقی استفاده می‌شود؟
۱۸	شروع به کار انجمن موسیقی درمانی در ایران
۱۸	استانداردهای موسیقی درمانی
۲۳	فصل دوم: چگونگی کار موسیقی درمانگر
۲۳	ابزار درمان
۲۳	نوع برنامه‌ها
۲۴	طول درمان
۲۵	برنامه‌ها و محورهای موسیقی درمانی
۲۵	خواندن
۲۶	گروه‌های کر
۲۷	نواختن
۳۰	ساختن آهنگ

۳۱	بحث و گفتگو پیرامون موسیقی
۳۲	گوش دادن به موسیقی
۳۳	حرکات موزیکال
۳۵	گسترش درک فضایی
۳۵	کنترل و تعادل
۳۶	تقویت روحیه اجتماعی
۳۶	نمایش موزیکال
۳۷	فصل سو: بررسی تاریخ موسیقی درمانی
۳۷	مهیفو: آرم با سبک‌سازی در هیپنوتیزم
۳۸	موسیقی بیمارستانی
۳۹	موسیقی درمانی کودکان
۴۰	موسیقی و نیارری
۴۱	تاریخ موسیقی درمانی، فرنگ‌ها، کهن و اولیه
۴۳	فرهنگ روم یونان
۴۴	قرون وسطی
۴۵	رسانس
۴۵	قرن هفدهم تا نیمه قرن هجدهم
۴۶	نیمه قرن هجدهم تا اواسط قرن نوزدهم
۴۶	قرن بیستم
۴۹	فصل چهارم: بیان روانشناسی تم‌های موسیقی
۴۹	روانشناسی تم‌های موسیقی
۴۹	تم‌های پنج‌گانه
۴۹	تم‌های شیدایی
۵۰	تم‌های حزین
۵۱	تم‌های هیجانی
۵۱	تم‌های شاد و فرح‌بخش
۵۲	تم‌های آرام‌بخش
۵۲	اختراع آلات موسیقی
۵۳	موسیقی داروی شفابخش
۵۵	زیباشناختی موسیقی ایرانی و گونه‌های موسیقی ایران

۵۶	 موسیقی ایرانی و حالت هیستریک
۵۹	فصل پنجم: موسیقی در جوامع امروزی
۵۹	 نقش موسیقی در جوامع ایل عشایری ایران
۶۱	 انقلاب اسلامی و موسیقی ایرانی
۶۲	 ادبیات ایران وامدار موسیقی عرفانی است
۶۴	 اسلام و موسیقی
۶۵	 بیست و دومین گناه کبیره
۶۶	 نگاهی به موسیقی مذهبی امروز
۶۸	 موسیقی الکترونیک
۶۹	 موسیقی متال
۷۳	فصل ششم: موسیقی در پزشکی
۷۳	 کارکرد موسیقی در پزشکی
۷۵	 کاربرد موسیقی در فیزیوتراپی
۷۶	 کاربرد موسیقی در درمان عقب ماندگان ذهنی
۷۸	 کاربرد موسیقی در درمان اختلالات یادگیری
۸۱	 کاربرد موسیقی در درمان ناشنویان
۸۵	 کاربرد موسیقی در درمان نابینایان
۸۷	 کاربرد موسیقی در درمان اختلالات ارتباطی
۸۹	 تأثیر موسیقی بر کودکان روان نژند و دچار اختلالات رفتاری
۹۲	 تأثیر موسیقی بر مغز انسان
۹۳	 تأثیر موسیقی بر گیاهان
۹۳	 تأثیر موسیقی در هنگام ورزش کردن کودکانمان
۹۴	 موسیقی درمانی قرآنی
۹۵	 تأثیر آموزش موسیقی بر توانایی های هوشی خردسالان
۹۵	 تأثیر موسیقی موزارت بر سلامت انسان
۹۸	 موسیقی و تأثیر آن بر روی اعصاب و روان از دیدگاه منتقدین
۱۰۳	سخن آخر
۱۰۷	منابع و مأخذ

پیشگفتار

آنجا که سخن بازمی‌ماند، موسیقی آغاز می‌شود. هانریش هانیه
ادیان و نژادها بی‌شمارند، اما زبان و روح یکسان است. زبان عشق، موسیقی نوعی زبان عشق است.
کاربرد موسیقی برای درک زیبایی و سلامت زندگی اجتناب‌ناپذیر است.
از بدو خلقت انسان نیازهای متنوعی (اعم از جسمی و روحی) را او همراه بوده که برای برآورده
ساختن آن‌ها و سازگاری با محیط زندگی‌اش به ابزارهایی نیاز داشته است.
هنر به‌عنوان یکی از وسایل اولیه سازگاری بشر در خدمت نیازهای جسمی و زیبایی و از
طرف دیگر، آرام‌بخش ناراحتی‌ها و سختی‌های زندگی بوده است. موسیقی منشاء هنر است که
احساس، عاطفه، ادراک و شناخت انسان را بدون نیاز به تکلم و زبان منتقل می‌کند.
استفاده بشر از موسیقی، امری آسان و قابل‌دسترس بوده است، چون ریتم و ملودی، به‌عنوان دو
رکن اساسی موسیقی، در سرشت انسان وجود داشته و آواگرایی‌ها و حرکات ریتمیک نیز نیازی به
تکلم نداشته است. از این‌رو در بیشتر قبایل ابتدایی مراسم و آیین‌های مختلف موسیقی‌هایی که
وسیله‌ای برای ابراز همبستگی و از بین بردن ترس‌ها و غم‌ها و ایجاد آرامش و شادی و اراده در بین
افراد قبیله بوده برگزار می‌شده است.

موسیقی زبان آرزوها، انتظارات و عواطف بشری است و هر قوم و ملتی برحسب ویژگی‌های عاطفی و فرهنگی خود، موسیقی خاصی دارد. با درک موسیقی، نوع عاطفه و همبستگی هر ملتی را می‌توان حس کرد.

نغمه‌های موسیقی برحسب ترکیب فواصل و ریتم دارای ارتعاشات خاصی هستند که با تحریک ارتعاشات سلول‌های عصبی احساس و انگیزه‌ای را تقویت، تضعیف و یا منتقل می‌سازند، اگرچه فواید درمان با موسیقی از دوران قبل مطرح بوده است، اما تا قبل از اینکه در قرن اخیر به عنوان یک رشته تخصصی شناخته شود خوب معرفی نشده است.

موسیقی شایسته است و هریک از ما می‌توانیم از آن برای تقویت جسم و روح و جان استفاده کنیم. تأثیر موسیقی و صدا بر هر یک از ما متفاوت است، ولی بهر حال روی همه ما اثر می‌گذارد. برای درمان با موسیقی، خردمندان در این امر مشارکت کنیم، که این امر مستلزم چیزی فراتر از گوش دادن به موسیقی فقط برای پر کردن وقت اضافی زندگی است.

موسیقی باید بتواند زبان و روح ما را تقویت کند. موسیقی در حیات و زندگی فردی از همان آغاز کودکی و زندگی شیرخوارگی و کهنواره بانوای لالایی مادر آغاز می‌شود و سیر خود را در مراحل مختلف زندگی ادامه می‌دهد.

موسیقی صمیمی‌ترین، مطبوع‌ترین، زیباترین هنر انسانی بشری است. باید به این زبان مشترک اندیشید و از اشتراک آن در ارتباط و صمیمیت دریغ نکرد. اگر ما را به هم نزدیک کرد تا دل‌ها آمادگی درک و هم‌حسی پیدا کنند و چون گوش‌ها به هم نزدیک گردند آه‌ها هم نزدیک می‌شود. با درک موسیقی عواطف زیبا، همدردی و تفاهم بیشتر قلبی میسر خواهد شد. موسیقی ارتباط با روح دارد و روح ارتباط باخدا، افسوس که تبدیلش کرده‌اند به عشق مجازی، اگر به همان حالت روحانیتش اجرا کنند سیم ارتباط به مبدأ وصل می‌شود.

موسیقی‌دان اگر حالت روحی شنونده را درک کند می‌تواند هر حرفی را سخت هم باشد با موسیقی علاج کند به شرطی که نوازنده، روانشناس باشد و بداند هر آتی چه تکه‌ای برای بیمار لازم است. هر آهنگی از نظر روحانی یک مغز و معنای خاصی دارد اگر معنا و مغز روحانی آن درک شود، موسیقی اثر دیگری پیدا می‌کند.

اهمیت این موضوع یعنی بررسی توصیفی موسیقی و موسیقی درمانی برای انسان‌ها در این است که این هنر در جامعه امروزی ما، و همین‌طور اکثر جوامع مورد استفاده قرار می‌گیرد. حال اگر ما با تأثیرات این هنر آشنا شویم می‌توانیم راهبردهای ویژه‌ای را در مورد این مسئله اخذ کنیم و به کار بندیم و چون این هنر با اکثریت مردم این و همراه است و مردم از آن در اکثر کشورها به میزان زیادی استفاده می‌کنند و بهره می‌برند و از آنجاکه به‌ویژه جوانان و نوجوانان در تمام کشورها علاقه‌ی زیادی به این هنر دارند بنابراین باید به جستجو و کنکاش در موسیقی بپردازیم و این مسئله که چگونه موسیقی بر رفتار و روان انسان‌ها اثر می‌گذارد و یا اینکه آیا موسیقی می‌تواند خدشه‌ای بر روح و روان انسان وارد سازد یا خیر، استفاده از موسیقی به‌عنوان یک شیو درمانی در زمینه‌های گسترده بیماری‌های روانی و جسمانی سبب می‌شود ما به‌ضرورت و اهمیت این مسئله پی برده و در مورد آن اطلاعاتی به دست آوریم.

اصطلاحات کاربردی

موسیقی: هنر بیان احساسات و هیجانات است که مهم‌ترین عوامل تشخیص‌دهنده‌ی موسیقی صدا و وزن هستند، صداهایی که دارای ارتعاشات نامنظم باشند صداهای غیر موسیقی و آن‌هایی که ارتعاشات منظم دارند صداهای موسیقی نامیده می‌شوند.

موسیقی درمانی: رشته‌ای است که بر درمان و تان بخشی اختلالات جسمی و روانی گوناگون از موسیقی بهره می‌گیرد. طول دوره و مدت‌زمان جلسات درمان بستگی به اهداف درمانی موردنظر و مشکل فرد دارد.